

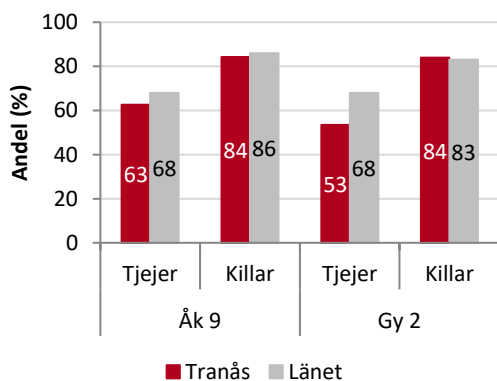
Folkhälsoenkät Ung 2020 - Tranås

Folkhälsoenkät ung visar att de flesta unga i årskurs 9 och 2 på gymnasiet i Tranås kommun mår bra eller mycket bra. Dock är det stora skillnader mellan tjejer och killar, där killar i högre utsträckning svarar att de mår bra. Andelen unga som äter frukt och grönt är högre i Tranås kommun jämfört med länet. En högre andel unga i Tranås använder snus och alkohol jämfört med länet. Utvecklingen är negativ när det gäller de ungas psykiska hälsa och andelen som är utsatta för sexuella ofredanden är hög.

Syftet med denna rapport är att på ett överskådligt sätt sammanfatta de viktigaste resultaten för Tranås kommun utifrån de inkomna svaren i Folkhälsoenkät Ung 2020. Svarsfrekvensen i årskurs 9 var 83 % och i gymnasiet år 2 svarade 77 % av eleverna på enkäten. För en beskrivning av enkäten och dess genomförande, samt länsresultat, se länsrapporten¹. En omfattande resultatbeskrivning på kommunnivå finns i tillhörande kommunrapport i Power Point-format.

HÄLSA

58 % av tjejerna och 84 % bland killarna i Tranås kommun upplever sin allmänna hälsa som bra eller mycket bra. Över tid ses en negativ utveckling i andelen med god allmän hälsa bland tjejer i kommunen, medan killarna ligger på en stabil nivå jämförbar med killar i länet generellt.

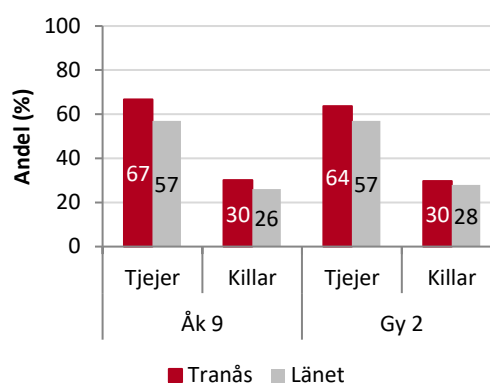

Figur 1. Andel (%) som upplever bra eller mycket bra allmän hälsa.

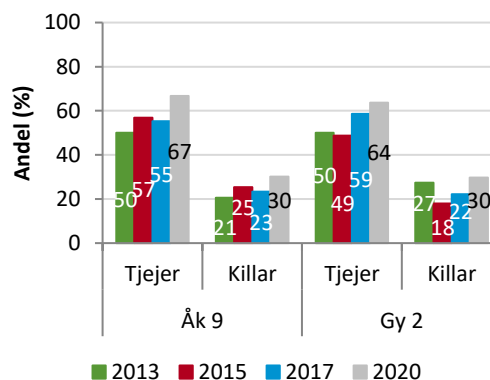
För indikatorn välbefinnande svarar tjejerna i kommunen, samt killarna i årskurs 9 att de har ett lägre välbefinnande jämfört med länet. Störst är skillnaden bland tjejerna i gymnasiet där 58 % i Tranås har högt eller mycket hög välbefinnande jämfört med 71 % i länet.

Både andelen tjejer och killar, i båda årskurserna i kommunen, som har haft två eller fler psykosomatiska besvär mer än en gång i veckan de senaste halvåret, är högre jämfört med i länet som

helhet. En ökning ses även över tid för samtliga grupper.

Figur 2. Andel (%) unga som haft två eller fler psykosomatiska besvär mer än en gång i veckan, de senaste sex månaderna.

Figur 3. Andel (%) unga som haft två eller fler psykosomatiska besvär mer än en gång i veckan, de senaste sex månaderna, över tid, Tranås kommun.

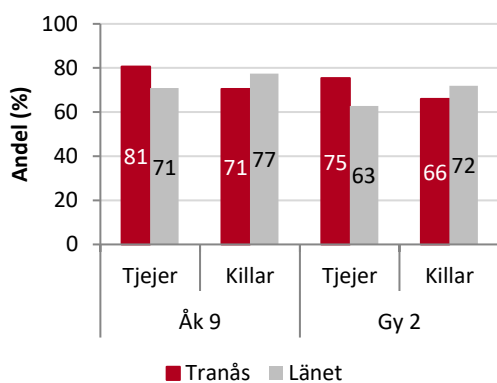
LIVSSTIL

I Tranås kommun svarar 61 % att de äter frukost varje vardag, vilket är en något högre andel jämfört med länet (56 %). Andelen unga som svarar att de regelbundet dricker energidryck ökar i kommunen liksom i länet som helhet. 36 % av killarna och 20

¹

% av tjejerna i Tranås kommun svarar att de dricker energidryck några gånger i veckan eller oftare. Tjejer svarar i högre utsträckning än killar att de äter frukt och grönsaker så gott som dagligen eller oftare. Över tid ses en, generellt sett, positiv utveckling i intag av frukt och grönt bland de unga i Tranås kommun.

Fysisk aktivitet fångas i Folkhälsoenkät Ung med två olika frågor. Dels vardagsmotion, där 56 % av de unga i Tranås svarar att de går eller cyklar en timme eller mer, 4-7 dagar per vecka, vilket är något fler jämfört med länet (49 %). Dock har andelen som vardagsmotionerar sjunkit sedan föregående mätning för både tjejer och killar i båda åldersgrupperna i kommunen. Dels indikatorn träning (minst 30 min 2-3 ggr/vecka eller oftare), där tjejerna i Tranås svarar att de tränar i högre utsträckning än killarna och även i jämförelse med länets tjejer. Killarna ligger under länssnittet.

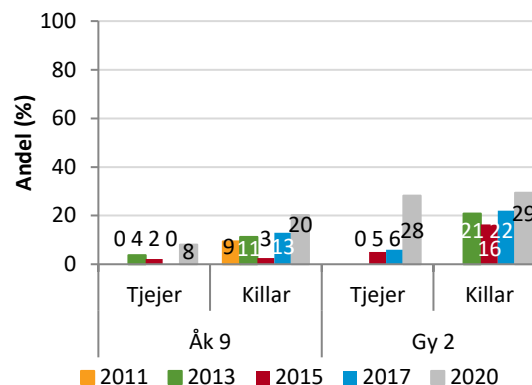

Figur 4. Andel (%) som tränar minst 30 minuter 2-3 gånger per vecka eller oftare.

TOBAK, ALKOHOL OCH NARKOTIKA

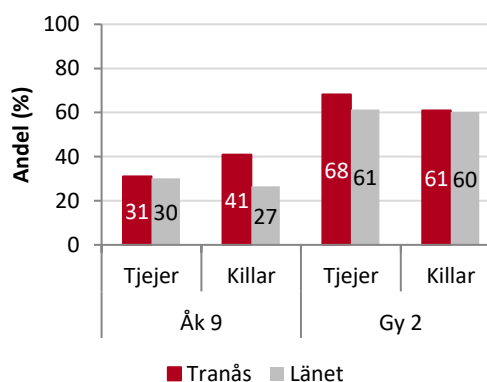
Andel unga i kommunen som röker ibland eller varje dag är 11 % i årskurs 9 och 19 % i gymnasiet år 2. Några stora förändringar ses inte i kommunen sedan föregående mätning.

Andel unga som svarar att de snusar ibland eller varje dag har ökat bland tjejer och killar i båda årskurserna i såväl Tranås som i länet. En något högre andel tjejer och killar årskurs 9 samt framför allt tjejer i gymnasiet år två i Tranås (28 %) snusar i jämförelse med länet (16 %).

Figur 5. Andel (%) som snusar ibland eller varje dag, över tid, Tranås kommun.

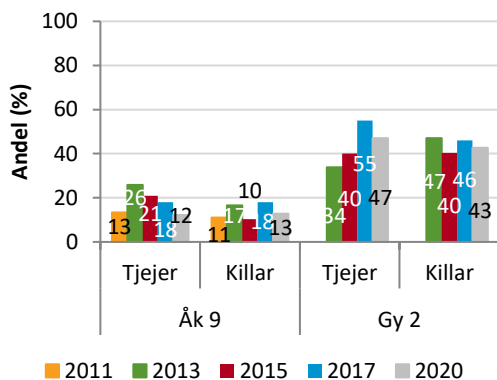
Alkoholkonsumtionen ökar med stigande ålder, både i Tranås och i länet. Killarna i årskurs 9 i Tranås svarar att de druckit alkohol under det senaste året i högre utsträckning jämfört med länet. I gymnasiet år två svarar tjejerna att de druckit alkohol i högre utsträckning jämfört med tjejerna i länet. Över tid ses inga stora förändringar i andelen som druckit alkohol det senaste året i Tranås kommun.

Figur 6. Andel (%) som druckit alkohol de senaste 12 månaderna.

Både regelbunden alkoholkonsumtion (de som dricker alkohol en gång i månaden eller oftare) och intensivkonsumtion (de som druckit en större mängd alkohol² vid ett och samma tillfälle någon gång per år eller oftare) ligger ungefär i nivå med länet som helhet. Dock svarar tjejerna på gymnasiet även för dessa indikatorer att de konsumerar alkohol i högre grad jämfört med tjejer i samma årskurs i länet. Andelen som har intensivkonsumerat alkohol har minskat i samtliga grupper i Tranås sedan senaste mätningen.

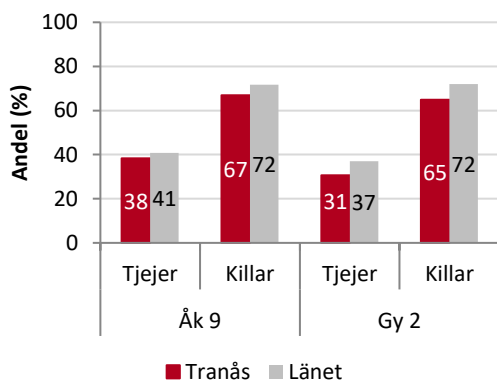
² Minst 4 stora burkar starköl/starkcider – eller 25 cl sprit (ca sex shots/drinkar) – eller en hel flaska vin – eller sex burkar folköl

Figur 7. Andel (%) som druckit en större mängd alkohol vid ett och samma tillfälle någon gång per år eller oftare (intensivkonsumerar alkohol), över tid, Tranås kommun.

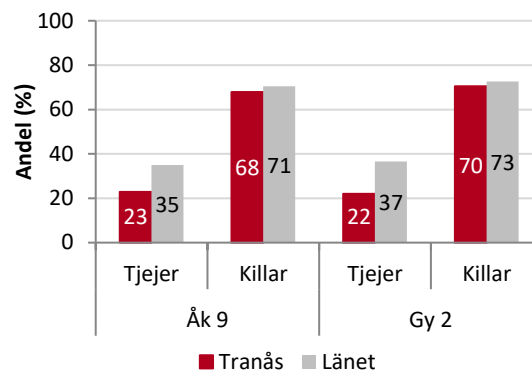
SKOLA OCH FRITID

Under området skola ställs frågor om bland annat hur eleverna känner sig inför skolarbetet, samtliga grupper i Tranås kommun uppger i lägre grad att de känner sig lugna inför skolarbetet jämfört med länet som helhet. Tjejerna känner sig i lägre grad lugna inför skolarbetet jämfört med killarna.

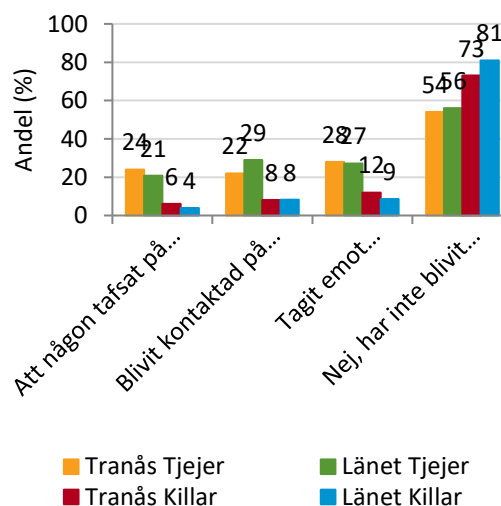
Figur 8. Andel (%) som svarade att de känner sig mycket eller ganska lugna inför skolarbetet

På flera frågor kopplade till trygghet svarar de unga i Tranås att de i lägre utsträckning känner sig trygga jämfört med unga i länet. Detta gäller för upplevd trygghet på vägen till och från skolan, i klassrummet, på rasterna, på fritidsgården, på fritidsaktiviteten, i bostadsområdet, i hemmet och på nätet. Endast 22 % av tjejerna i Tranås kommun känner sig alltid trygga på nätet jämfört med 35 % i länet.

Figur 9. Andel (%) som svarade att de alltid känner sig trygga på nätet (av de som brukar vistas där).

Att ha blivit utsatt för sexuella ofredanden av olika slag har visat sig vara relativt vanligt i länet, särskilt bland tjejerna. Tjejer uppger att de blivit utsatta i betydligt högre utsträckning än killar, både i Tranås och i länet. En högre andel av killarna i Tranås (27 %) har blivit utsatta jämfört med länet killarna i länet (19 %). 46 % av tjejerna i kommunen har blivit utsatta.

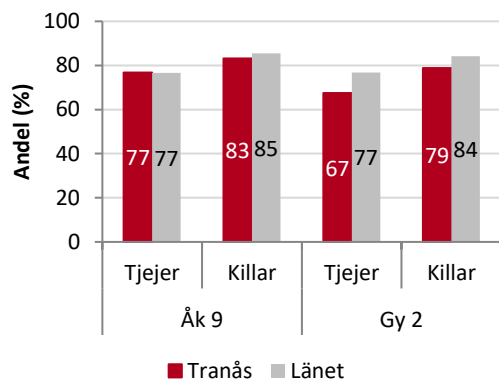
Figur 10. Andel (%) som blivit utsatta av sexuella ofredanden³.

LIVET OCH FRAMTIDEN

Folkhälsoenkät Ung avslutas med frågan om hur de unga ser på sin framtid. I Tranås kommun ser 77 % av de unga mycket ljust eller ganska ljust på sin framtid, vilket är en något lägre andel jämfört med länet som helhet (81 %). Särskilt tjejer och killar i gymnasiets år 2 ser inte lika ljust på sin framtid, jämfört med länet som helhet.

³ De tre vanligast förekommande påståendena som de svarande har blivit utsatta för, av samtliga påståenden (sett någon blotta sig, att någon har tafsats på dig, blivit kontaktad på sociala medier i sexuellt syfte, tagit emot

avklädda bilder, skickat avklädda bilder, tagit på någon på ett sexuellt sätt).

Figur 11. Andel (%) som ser mycket ljus eller ganska ljus på sin framtid.